

-I

ТОВАРИСТВО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ

СТРАТЕГІЯ НА 2026–2030 РОКИ

ЗМІСТ

1

2

3

4

Список скорочень	5
1.1. Процес створення Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки	11
1.2. Вступ	12
1.3. Місія	13
1.4. Принципи	13
1.5. Цінності	14
2.1. Вплив ТЧХУ	17
2.2. Бачення ТЧХУ як організації	17
2.3. Загальна схема національного стратегічного плану	20
2.4. Цілі та напрями	24
2.5. Впровадження програмного підходу в ТЧХУ	29
3.1. Сценарна основа реалізації Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки та управління ризиками	31
3.2. Архітектура впровадження Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки та система моніторингу	32
3.2.1. Управлінська структура впровадження	32
3.2.2. Система моніторингу виконання Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки	33
4.1. Висновок	35

1. **Міжнародний Рух ЧХ і ЧП** – Міжнародний Рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця
2. **МФТЧХ і ЧП** – Міжнародна Федерація Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця
3. **МКЧХ** – Міжнародний Комітет Червоного Хреста
4. **ТЧХУ** – Товариство Червоного Хреста України
5. **НК ТЧХУ** – Національний комітет Товариства Червоного Хреста України
6. **ПЗПСП** – Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка
7. **ДСНС України** – Державна служба України з надзвичайних ситуацій
8. **Мінветеранів** – Міністерство у справах ветеранів України
9. **Міноборони** – Міністерство оборони України
10. **МЗС** – Міністерство закордонних справ України
11. **ВПО** – внутрішньо переміщені особи
12. **МГП** – міжнародне гуманітарне право
13. **ГЦ** – громадські центри
14. **ЗШР** – загони швидкого реагування
15. **ММБ** – мобільні медичні бригади
16. **ЦЗ** – цивільний захист
17. **НС** – надзвичайні ситуації

ТАЙМЛАЙН 1918–2025 РОКИ

ДОПОМОГА В ГОЛОДОМОР

Організація безкоштовних їдалень, створення шпиталів, профілактичних та дитячих закладів, оздоровчих установ, ФАПів, аптек.

1932–
1933

ДОПОМОГА У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

Підготовка медичних сестер і санітарних інструкторів для організації допомоги пораненим. Започаткування донорства крові.

1939–
1945

СТВОРЕННЯ ПАТРОНАЖНОЇ СЛУЖБИ

Організація догляду на дому, надання медико-соціальної допомоги самотнім літнім людям, особам з інвалідністю тощо.

1961–...

ВІДЛУННЯ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

Допомога постраждалим в аварії, організація довготривалого медичного обстеження людей завдяки мобільним діагностичним бригадам, програми з оздоровлення дітей.

1986–
2015

ТАЙМЛАЙН 1918–2025 РОКИ

ПЕРША ФАЗА МІЖНАРОДНОГО ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ: ЗАТЯЖНИЙ КОНФЛІКТ НА ДОНБАСІ

Створення ЗШР, ММБ, організація психосоціальної допомоги ВПО та демобілізованим військовослужбовцям.

2014–
2022

ПАНДЕМІЯ COVID-19

Створення інформаційного центру, масштабна інформаційна кампанія про зниження ризиків інфікування COVID-19. ТЧХУ долучається до роботи Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Підтримка медичної спільноти та вразливих верств населення у час пандемії, залучення донорів крові.

2020–
2022

ДРУГА ФАЗА МІЖНАРОДНОГО ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ: ПОВНОМАСШТАБНЕ ВТОРГНЕННЯ

2022–...

ТАЙМЛАЙН 1918–2025 РОКИ

ТАЙМЛАЙН 1918–2025 РОКИ

1.1. Процес створення Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки

Процес створення Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки був побудований на принципах партисипативності та широкого залучення зацікавлених сторін.

Було проведено дві загальні стратегічні сесії з використанням форсайт-підходів у червні та серпні 2025 року, під час яких представникам обласних і місцевих організацій, волонтерам та фахівцям НК ТЧХУ було презентовано напрацювання щодо розробки Стратегії, підготовлені керівниками департаментів і керівництвом НК ТЧХУ. Отримані рекомендації, зауваження та пропозиції були опрацьовані, після чого внесено зміни до змісту всіх розділів стратегічного документа.

Для забезпечення комплексності та обґрунтованості процесу розробки Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки було застосовано сучасні інструменти дослідження та аналітики. Серед них – глибинні інтерв'ю з ключовими стейкхолдерами, SWOT- та PESTLE-аналіз, Branch Organizational Capacity Assessment (BOCA), а також системний збір і опрацювання польових даних та інші інструменти. Такий підхід дозволив отримати всебічне бачення внутрішніх ресурсів організації, зовнішнього середовища та основних викликів, з якими стикається українське суспільство.

Залучення зовнішнього партнера – консалтингової компанії «Сівітта Україна» – забезпечило високий рівень методологічної підтримки, незалежний експертний погляд та можливість інтеграції кращих міжнародних практик стратегічного планування. Це створило умови для поєднання внутрішнього досвіду й глибинного знання ТЧХУ з професійною експертизою зовнішніх фахівців.

У підсумку було розроблено стратегічний документ, що інтегрує пріоритети та потреби ТЧХУ і суспільства, визначає практичні механізми та інноваційні підходи до підвищення ефективності гуманітарного реагування ТЧХУ, а також зміцнює його спроможність оперативно діяти в умовах нових викликів.

Таким чином, Стратегія ТЧХУ – це не формальний документ, а динамічний орієнтир, який відображає глибоке переосмислення ролі та відповідальності Організації в сучасному контексті. Вона покликана сприяти посиленню інституційної спроможності ТЧХУ, підвищенню ефективності діяльності та забезпеченню сталого гуманітарного впливу на розвиток українського суспільства в найближчі роки.

1.1. Процес створення Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки

1.2. Вступ

1.3. Місія

1.4. Принципи

1.5. Цінності

1.2. Вступ

ТЧХУ є найбільшою гуманітарною організацією в Україні з понад сторічним досвідом у гуманітарній діяльності та сфері розвитку, що працює відповідно до 7 Основоволожних принципів Міжнародного Руху ЧХ і ЧП:

Основною метою діяльності ТЧХУ є запобігання та полегшення людських страждань, захист життя, здоров'я та гідності людей, які постраждали внаслідок збройних конфліктів, НС, стихійних лих або опинилися у вразливих життєвих обставинах. Організація надає підтримку на національному рівні, діючи як невід'ємна частина глобальної мережі Міжнародного Руху ЧХ і ЧП та у тісній взаємодії з державними органами, громадами та іншими гуманітарними акторами.

Діяльність ТЧХУ охоплює широкий спектр напрямів гуманітарної допомоги, раннього відновлення та розвитку, спрямованих на різні групи населення. Особлива увага приділяється ветеранам, працівникам служб першого реагування, людям, які безпосередньо постраждали від війни, зокрема ВПО і тим, хто повертається до своїх громад, а також людям, які перебувають у складних соціально-економічних обставинах та стикаються з викликами через наявні проблеми зі здоров'ям і/або соціальну вразливість.

Особливу увагу ТЧХУ приділяє розвитку потенціалу громад для підвищення їхньої стійкості до криз і катастроф, зміцненню культури взаємодопомоги, турботи та солідарності. Організація активно впроваджує сучасні підходи до гуманітарної діяльності, зокрема людиноцентричний підхід, орієнтований на потреби людей, підходи, що ґрунтуються на достовірних даних і доказах, а також розширює партнерські зв'язки як на національному, так і на міжнародному рівнях.

ТЧХУ є надійним партнером держави у питаннях реалізації соціальних функцій, підтримки систем

охорони здоров'я, освіти, цивільного захисту та сприяє адаптації законодавства України у сфері гуманітарної допомоги відповідно до міжнародних стандартів.

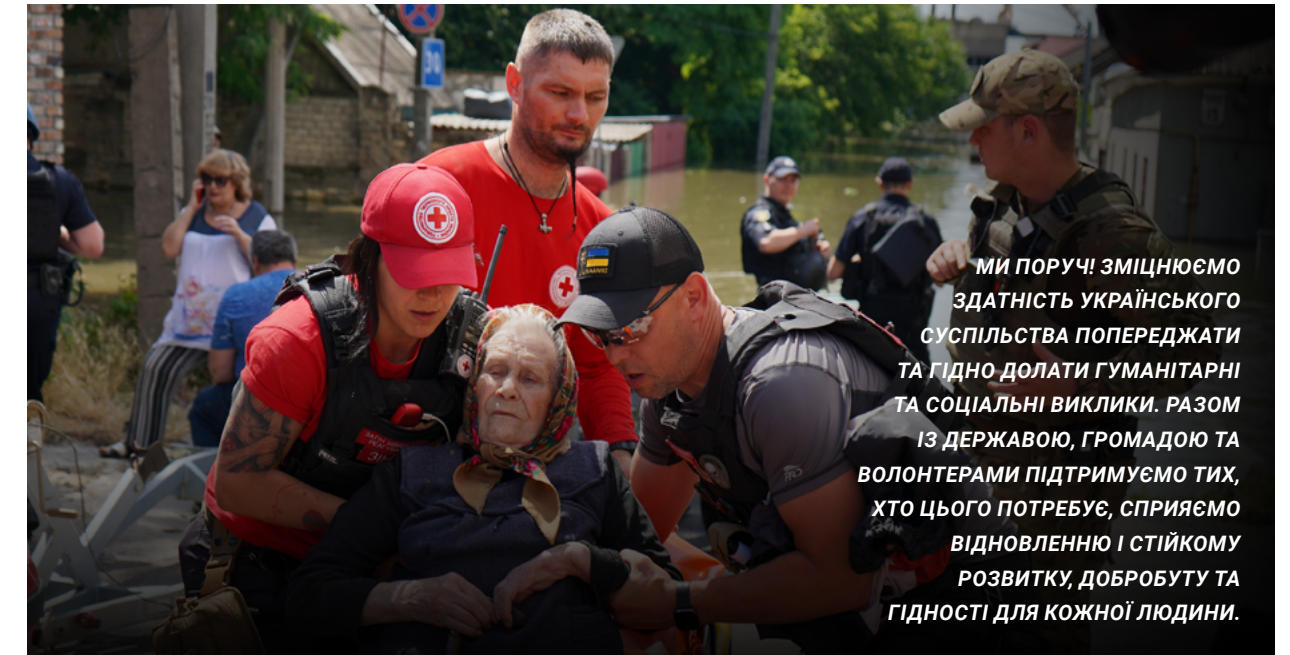
Сьогодні ТЧХУ залишається однією з ключових організацій, що забезпечують комплексну гуманітарну відповідь в Україні, продовжуючи свою місію – допомагати тим, хто потребує підтримки найбільше, зберігаючи людську гідність та повагу до кожної людини.

Діяльність ТЧХУ регламентується Законом України «Про Товариство Червоного Хреста України» від 28 листопада 2002 року, Законом України «Про символіку Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала в Україні» від 8 липня 1999 року, Указом Президента України від 28 жовтня 1992 року № 548/92 «Про Товариство Червоного Хреста України», а також Статутом Товариства Червоного Хреста України та ґрунтується на 7 Основоволожних принципах Міжнародного Руху ЧХ і ЧП.

МКЧХ визнав ТЧХУ національним товариством Червоного Хреста 29 вересня 1993 р., а рішенням IX сесії Генеральної Асамблеї МФТЧХ і ЧП Організацію прийнято колективним членом МФТЧХ і ЧП.

ТЧХУ здійснює свою гуманітарну діяльність у сфері розвитку в тісній співпраці з органами державної влади та місцевого самоврядування, громадськими організаціями, корпоративним сектором, а також партнерами та колегами з Міжнародного Руху ЧХ і ЧП.

1.3. Місія

1.4. Принципи

ТЧХУ у своїй діяльності керується **7 Основоволожними принципами Міжнародного Руху ЧХ і ЧП**, які є незмінною основою усіх рішень, дій та підходів організації. Вони були ухвалені на XX Міжнародній конференції Червоного Хреста у Відні 8 жовтня 1965 року. Ці принципи забезпечують довіру, неупередженість та ефективність гуманітарної роботи ТЧХУ, а також зумовлюють високі стандарти поведінки для персоналу, волонтерів та партнерів ТЧХУ.

1. Гуманність

Міжнародний Рух ЧХ і ЧП, виникнення якого зумовлене прагненням надавати допомогу всім пораненим на полі бою без винятку або переваги, намагається за будь-яких обставин як на міжнародному, так і на національному рівні попереджувати або полегшувати страждання людини. Міжнародний Рух ЧХ і ЧП покликаний захищати життя та здоров'я людей, забезпечувати повагу до людської особистості. Він сприяє досягненню взаєморозуміння, дружби, співробітництва і міцного миру між народами. Для ТЧХУ це означає щоденну діяльність, спрямовану на підтримку найуразливіших, зміцнення громад, розбудову культури милосердя, співчуття та поваги до людини.

2. Неупередженість

Міжнародний Рух ЧХ і ЧП не робить будь-якого розрізнення за національною, расовою, релігійною, класовою ознакою або політичними переконаннями. Він лише намагається полегшувати страждання людей і насамперед тих, хто найбільше цього потребує. Цей принцип забезпечує справедливість у розподілі ресурсів і дозволяє діяти там, де допомога потрібна найбільше.

3. Нейтральність

Щоб зберегти загальну довіру, Міжнародний Рух ЧХ і ЧП не приймає жодної сторони у збройних конфліктах і не вступає в суперечки політичного, расового, релігійного або ідеологічного характеру. ТЧХУ дотримується нейтральної позиції у своїй

діяльності, що забезпечує доступ до людей у кризових ситуаціях та гарантує безпеку персоналу і бенефіціарів.

4. Незалежність

Міжнародний Рух ЧХ і ЧП є незалежним. Національні товариства, надаючи допомогу уряду в його гуманітарній діяльності і дотримуючись законів своєї країни, повинні зберігати автономію, щоб мати можливість діяти відповідно до принципів Міжнародного Руху ЧХ і ЧП.

ТЧХУ самостійно визначає пріоритети своєї роботи, виходячи з гуманітарних потреб, а не політичних чи комерційних міркувань.

5. Добровільність

У своїй діяльності щодо надання допомоги Міжнародний Рух ЧХ і ЧП керується принципом добровільності та не має на меті отримання будь-якої вигоди. Основою діяльності ТЧХУ є тисячі волонтерів по всій Україні, які об'єднуються для допомоги іншим, діючи з власної ініціативи на основі співчуття та солідарності.

1.5. Цінності

ТЧХУ визначило три цінності, які лежать в основі Стратегії на 2026–2030 роки. Саме навколо цих цінностей організація формує свою корпоративну культуру та впроваджує необхідні інструменти для забезпечення прогресу в обраних напрямках.

1. Людиноцентричність

Ми ставимо потреби, права та гідність кожної людини в центр усіх наших дій. Визнаючи цінність кожної особи, ми поважаємо різноманітність, забезпечуємо рівний доступ до допомоги та враховуємо індивідуальні обставини й потреби. Ми створюємо та підтримуємо безпечне середовище, у якому кожна людина захищена від шкоди, дискримінації, експлуатації, насильства та недбалого ставлення, включаючи будь-які форми зловживання владою. Для нас головне – щоб кожен, хто потребує підтримки, отримав її з повагою, турботою та у найвідповідніший спосіб.

2. Прозорість

Ми будуємо довіру на основі відкритості, чесності та чіткої підзвітності. Надаємо суспільству повну та достовірну інформацію про нашу діяльність і завжди готові пояснити ухвалені рішення. Прозорість є невід'ємною складовою нашої роботи як усередині організації, так і у взаємодії з партне-

6. Єд(и)ність

У кожній країні може існувати лише одне національне товариство Червоного Хреста або Червоного Півмісяця. Воно має бути відкритим для всіх і здійснювати свою гуманітарну діяльність на всій території країни.

ТЧХУ є єдиною уповноваженою організацією Міжнародного Руху ЧХ і ЧП в Україні. ТЧХУ приймає до своїх лав усіх, хто готовий дотримуватися 7 Основоположних принципів. ТЧХУ забезпечує доступність своїх програм і послуг для всіх людей незалежно від місця їхнього проживання в Україні.

7. Глобальність

Міжнародний Рух ЧХ і ЧП є всесвітнім. Усі національні товариства користуються рівними правами і зобов'язані надавати допомогу одне одному. ТЧХУ активно взаємодіє з іншими національними товариствами, обмінюється досвідом, ресурсами, знаннями та підтримкою для підвищення глобальної ефективності гуманітарної допомоги.

рами, волонтерами, донорами та громадськістю. ТЧХУ здійснює діяльність на основі суворого дотримання національних і міжнародних гуманітарних стандартів. Професійність для ТЧХУ означає не лише впровадження найкращих практик, а й активну участь у розробці та вдосконаленні стандартів, адаптованих до потреб і викликів українського суспільства.

3. Інноваційність

Ми прагнемо впроваджувати нові, дієві рішення для ефективного реагування на виклики. Ми відкриті до пошуку та адаптації сучасних підходів, орієнтуємось на актуальні потреби людей і контекст, у якому працюємо. Інноваційність для ТЧХУ – це гнучкість, швидка адаптація до змін та постійне вдосконалення методів роботи.

Ці цінності є основою організаційної культури ТЧХУ, визначають стандарти поведінки, формують довіру до нашої діяльності та спрямовують нас на досягнення місії організації.

- 2.1. Вплив ТЧХУ
- 2.2. Бачення ТЧХУ як організації
- 2.3. Загальна схема національного стратегічного плану
- 2.4. Цілі та напрями
- 2.5. Впровадження програмного підходу в ТЧХУ

2.1. Вплив ТЧХУ

СИЛЬНА ТА СТІЙКА
УКРАЇНА – ЦЕ СУСПІЛЬСТВО,
ЗДАТНЕ АДАПТУВАТИСЯ
ДО ВИКЛИКІВ, РЕАГУВАТИ
НА КРИЗОВІ СИТУАЦІЇ, МАЄ
ПОТЕНЦІАЛ ДЛЯ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ, ВІДНОВЛЕННЯ
ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГІДНОГО
ЖИТТЯ І ДОБРОБУТУ ДЛЯ
КОЖНОЇ ЛЮДИНИ.

2.2. Бачення ТЧХУ як організації

Візійна заява Товариства Червоного Хреста України:

Товариство Червоного Хреста України є національним лідером у сфері безпечної та підзвітної гуманітарної діяльності, інтегрованим у національні та місцеві системи охорони здоров'я, соціального та цивільного захисту, визаним органами державної влади. ТЧХУ – це організація, в якій безпека, гідність та запобігання шкоді закладені як ключові принципи на всіх рівнях і в усіх напрямках діяльності. Організація та її мандат є зрозумілими та авторитетними для населення і сприяють розвитку волонтерства та культури взаємопідтримки.

ТЧХУ є найбільшою гуманітарною мережею країни з понад 20 000 волонтерів та осередками в усіх регіонах, охоплюючи громади стан-

дартизованими послугами. Організація є фінансово сталою та функціонує як експертний та навчальний центр, визнаний на національному та міжнародному рівнях, бере провідну участь у ключових платформах реагування й відновлення, ініціює тисячі партнерських проєктів і обмінів досвідом.

ТЧХУ – це провідна гуманітарна організація в суспільстві, яка поєднує експертизу, волонтерство та інновації задля соціального захисту людей, відновлення країни й підвищення стійкості громад.

ПРІОРИТЕТИ ТЧХУ

1. Гуманітарне лідерство та експертиза

ТЧХУ прагне до ролі гуманітарного лідера в Україні, якого визнають як у країні, так і на міжнародній арені за оперативне, ефективне та фахове реагування на НС, стихійні лиха, збройні конфлікти, а також за здатність будувати довготривалу стійкість громад. Організація формує стандарти у сфері гуманітарного реагування, сприяє адаптації українського законодавства до гуманітарних норм, бере участь у глобальних діалогах як експертна установа та допомагає розвивати інші національні товариства завдяки власному досвіду.

ТЧХУ прагне бути провідним гуманітарним актором в Україні – організацією, яка не лише ефективно реагує на кризи, а й формує культуру турботи, довіри та взаємодопомоги в суспільстві. Бачення ТЧХУ ґрунтується на принципах та цінностях, визначених вище.

2. Надійний партнер держави та громади

ТЧХУ виконує частину соціальних функцій держави, інтегрований у політики у сферах відновлення, охорони здоров'я, соціального захисту, освіти та цивільної безпеки. Організація бере участь у виконанні функцій держави, отримує державні замовлення, реалізує спільні проекти з урядом та місцевими органами влади.

Особливу увагу приділяє розвитку партнерств із громадами, допомагає розкривати їхній потенціал, сприяє залученню мешканців до вирішення локальних проблем. Організація розглядає свою діяльність як місток між гуманітарною допомогою та сталим розвитком.

3. Відповідальність перед вразливими групами населення

У центрі бачення ТЧХУ – люди та кожна окрема людина, її гідність, безпека та потреби. Організація безумовно надає допомогу всім, хто її потребує: людям старшого віку, дітям, особам з інвалідністю, ВПО, постраждалим від конфліктів, криз і лих. Допомога надається без дискримінації, виключно на основі потреб, із дотриманням нейтральності, неупередженості та незалежності.

4. Масштабна волонтерська спільнота та громадський рух

ТЧХУ будує міцну мережу волонтерів у всіх точках країни, де волонтерство стає частиною суспільства та культури. До діяльності залучені

представники різних поколінь та груп населення, а волонтерський рух стає рушійною силою позитивних змін на рівні кожної громади.

5. Лідер змін у громаді та трансформації суспільства

ТЧХУ є активним учасником трансформації українського суспільства: змінює ставлення до гуманітарних цінностей, формує культуру турботи, довіри, емпатії та взаємодопомоги. Працює з різними групами населення, закладами освіти, громадами, владою, бізнесом для поширення гуманітарних принципів у повсякденному житті.

6. Розширення спроможності громад та запобігання кризам

ТЧХУ не обмежується реагуванням на наслідки криз. Організація розвиває спроможність громад самостійно протистояти викликам, сприяє формуванню довготривалої стійкості через освіту, навчання, створення умов для самозайнятості й підприємництва, підтримку місцевої інфраструктури та волонтерських мереж.

ТЧХУ фокусується як на попередженні криз (зменшення ризиків, навчання громад готовності до надзвичайних ситуацій), так і на відновленні після них (психосоціальна підтримка, повернення до нормального життя, підтримка джерел доходів, соціальна інтеграція).

7. Довгострокова сталість і програмний підхід

Усі стратегічні напрями ТЧХУ узгоджені з національними гуманітарними, соціальними стратегіями та стратегіями відновлення України. Організація працює системно й довгостроково, переходячи від реагування до сталого розвитку та соціальної інтеграції, підтримує мир і соціальну згуртованість. ТЧХУ є містком між гуманітарною допомогою та довгостроковим розвитком, між екстремним реагуванням і програмами відновлення. ТЧХУ зобов'язується створювати програми, які слугуватимуть платформою для позитивних трансформацій у країні.

8. Євроінтеграція та інституційна трансформація

Відкриття переговорів щодо вступу України до Європейського Союзу підтвердило стратегічний вибір держави та визначило нові вимоги до інституційної спроможності, прозорості, підзвітності та якості публічних сервісів. Процеси післявоєнного відновлення України нерозривно пов'язані з європейською інтеграцією та впровадженням європейських стандартів управління, соціальної політики, цивільного захисту й гуманітарного реагування. У цьому контексті трансформація ТЧХУ відбувається у повній відповідності до процесів євроінтеграції, стандартів ЄС та міжнародних зобов'язань України.

ТЧХУ активно долучається до реформ і законодавчих змін, сприяючи гармонізації національних підходів із європейськими практиками та інтегруючи громадський сектор у надійне партнерство з державним та приватним сектором. ТЧХУ виступає провідником між міжнародними інституціями, органами державної влади, місцевого самоврядування та громадянським суспільством, роблячи внесок у формування європейської моделі публічного управління та залучення громадянського суспільства в Україні.

9. Безпечна організація та забезпечення

ТЧХУ прагне бути безпечною організацією, у якій безпека, гідність і запобігання шкоді є основоположними принципами, інтегрованими на

всіх рівнях її діяльності.

ТЧХУ застосовує підхід нульової толерантності до будь-яких форм шкоди, що можуть впливати як на дітей, так і на дорослих, включаючи насильство, експлуатацію, жорстоке поводження, недбале ставлення, сексуальну експлуатацію та насильство, а також дискримінацію і зловживання владою, забезпечуючи їх системне попередження в усіх напрямках діяльності.

ТЧХУ розглядає забезпечення як невід'ємну складову своєї інституційної спроможності та наскрізний підхід, інтегрований у всі програми, операційну діяльність, партнерства та управлінські системи. Організація системно впроваджує підходи забезпечення через:

- забезпечення безпечної та гідної взаємодії з бенефіціарами, працівниками, волонтерами та партнерами;
- формування культури відповідальності, етичної та професійної поведінки;
- розробку та підтримку ефективних механізмів підвищення обізнаності, повідомлення, реагування, захисту та управління ризиками у сфері забезпечення.

Убезпечення є спільною відповідальністю та впроваджується на всіх рівнях організації – від стратегічного керівництва до надання послуг.

Реалізація цього підходу забезпечується через систему забезпечення ТЧХУ та відповідний План дій з забезпечення.

2.3. ЗАГАЛЬНА СХЕМА НАЦІОНАЛЬНОГО СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ (частина № 1)

2.4. Цілі та напрями

ЦІЛЬ № 1:

Зміцнити здатність суспільства ефективно реагувати на кризи та надзвичайні ситуації через розвиток системи реагування на всіх рівнях

Ціль спрямована на створення цілісної, скоординованої та стійкої системи реагування на надзвичайні ситуації в Україні. Вона охоплює розвиток потенціалу громад, вдосконалення національних механізмів цивільного захисту, посилення міжвідомчої координації та інтеграцію міжнародних гуманітарних стандартів. Ця ціль також передбачає формування стійких, захищених та спроможних громад і організацій громадянського суспільства, здатних зменшувати ризики, швидко відновлюватися після криз і працювати у партнерстві з державою, ТЧХУ та міжнародними установами.

Напрямок № 1.1:

Розвиток системи цивільного захисту України на національному рівні і в громадах та посилення участі організацій громадянського суспільства

Напрямок спрямований на формування ефективної системи цивільного захисту, у якій громади та інституції готові спільно діяти у разі криз і небезпек. Він відповідає на потребу у підвищенні безпеки, попередженні ризиків і зміцненні координації між державою, органами місцевого самоврядування та організаціями громадянського суспільства.

Напрямок № 1.2:

Провідна роль ТЧХУ в координації та адаптації міжнародної системи гуманітарного реагування

Напрямок покликаний інтегрувати кращі міжнародні практики реагування в український контекст і посилити координаційну роль ТЧХУ. Він відповідає на виклики фрагментованості зусиль, різноманітності стандартів і потребу швидкої взаємодії держави, Міжнародного Руху ЧХ і ЧП, ООН та партнерських організацій через дотримання міжнародних стандартів, прозорість, спільне планування та партнерство з урядовими й міжнародними інституціями та створення спільного бачення національних підходів до гуманітарного реагування.

Напрямок № 1.3:

Безпосереднє реагування на надзвичайні ситуації та подолання гуманітарних наслідків в регіонах через короткострокові інтервенції ТЧХУ

Напрямок зорієнтований на оперативне надання допомоги людям, які постраждали від криз, катастроф чи воєнних дій. Він відповідає на нагальні потреби у доступі до води, їжі, прихистку, базових медичних і психологічних послугах. Основою діяльності є швидкість реагування, ефективна логістика та міжсекторальна координація з державними структурами й громадами.

ЦІЛЬ № 2:

Забезпечити справедливу та доступну підтримку для тих, хто опинився у складних життєвих обставинах через війну

Ціль спрямована на створення всебічної системи підтримки для ветеранів, родин полонених і зниклих безвісти, осіб з пораненнями внаслідок війни.

Вона об'єднує психологічну, соціальну, правову та медичну підтримку, а також розвиток професійних навичок, реінтеграцію й доступ до послуг у громадах.

Досягнення цілі створює умови для автономності, участі в житті громади та повернення до мирного життя людей та родин, які пережили найтяжчі наслідки війни.

Напрямок № 2.1:

Підтримка та реінтеграція ветеранів

Напрямок спрямований на всебічну підтримку ветеранів і ветеранок та їхніх родин/сімей. Він відповідає на психологічні, соціальні, медичні та правові потреби, включно з працевлаштуванням і реінтеграцією у громади через відновлення добробуту, автономності та активної участі ветеранів у житті суспільства.

Напрямок № 2.2:

Підтримка осіб та родин з числа полонених, зниклих безвісти та тих, хто зазнав поранень унаслідок війни

Напрямок покликаний забезпечити доступну підтримку людям, які пережили полон, поранення, а також родинам зниклих безвісти. Він відповідає на складні психологічні, правові та соціальні запити, пов'язані з пошуком та доступом до послуг і компенсацій.

Напрямок № 2.3:

Підтримка фахівців, служб і організацій, задіяних до реагування на надзвичайні ситуації (персонал першої лінії та персонал, який підпадає під обов'язок піклування)

Напрямок спрямований на збереження фізичного та психічного здоров'я працівників служб та організацій, які безпосередньо реагують на надзвичайні ситуації. Він відповідає на потреби у психологічній підтримці, профілактиці вигорання, безпеці праці та доступі до спеціалізованих сервісів. Підтримка поширюється переважно на персонал служб та органів, що входять у систему цивільного захисту, таких як ДСНС України, поліція тощо, а також на організації громадянського суспільства.

ЦІЛЬ № 3:

Підтримати відновлення і розвиток громад, сприяючи інтеграції людського капіталу

Ціль орієнтована на відновлення та посилення місцевих інституцій, відбудову інфраструктури та створення нових можливостей для людей і громад. Вона охоплює соціально-економічне відновлення, інклюзивний розвиток, доступ до комплексних послуг та реінтеграцію вразливих груп населення.

Напрямок № 3.1:

Посилення соціально-економічного відновлення та відбудови громад

Напрямок націлений на підтримку громад у відбудові життєво важливої інфраструктури та соціально-економічному відновленні. Він включає цілісні підходи до працевлаштування, роботу з комерційним сектором, розвиток підприємництва та розвиток і створення нових послуг у співпраці з громадським сектором.

Напрямок № 3.2:

Впровадження комплексних і визнаних послуг у громаді через місцеві організації та громадські центри ТЧХУ

Напрямок спрямований на розгортання доступних «під одним дахом» сервісів ТЧХУ для вразливих категорій населення. Він відповідає на потреби у медичних, психологічних, соціальних, освітніх і правових послугах, а також у навігації по системі допомоги. Основою діяльності є міжсекторальний підхід, інклюзія, дотримання стандартів якості та зміцнення місцевих партнерств.

Напрямок № 3.3:

Посилення адвокація інклюзії, доступності та залученості через програми відновлення

Напрямок покликаний закладати принципи інклюзії та універсального дизайну в усі програми відновлення. Він відповідає на виклики дискримінації та бар'єрності, які обмежують участь людей з інвалідністю, літніх, жінок і молоді. Основою діяльності є адвокація, права людини, недискримінація, партисипативні підходи та співпраця з профільними організаціями, а також врахування і розуміння гуманітарних потреб, як пріоритету для відновлення.

Напрямок № 3.4:

Інтеграція людей, які опинилися у складних життєвих обставинах, включно з ВПО та біженцями, які повернулися

Напрямок зосереджений на підтримці всіх визнаних вразливих категорій в громадах, а також на підтримку переміщених осіб і тих, хто прагне повернутися до повноцінного життя у громаді після вимушеного переміщення або тривалих криз. Він відповідає на житлові, соціальні, економічні, правові, освітні, медичні та психологічні потреби. Основою діяльності є індивідуальний супровід, інклюзія, міжвідомча координація та партнерство з органами влади і роботодавцями. ТЧХУ прагне сприяти інтеграції, відновленню гідності та активній участі людей у житті громади.

ЦІЛЬ № 4:

Поширити культуру гуманності через розвиток волонтерства, обмін досвідом та стійке партнерство

Ціль спрямована на створення середовища, у якому волонтери, молодь та партнери є рушійною силою суспільних змін. Вона охоплює розбудову національної мережі волонтерів, розвиток компетенцій, обмін досвідом, партнерство на всіх рівнях та створення центрів експертизи, що посилюють спроможність громад і сприяють довірі, солідарності та соціальній згуртованості як фундаменту відбудови України.

Напрямок № 4.1:

Розвиток волонтерства та розширення можливостей молоді в Україні

Напрямок спрямований на залучення й підтримку волонтерів та молоді як рушійної сили гуманітарних змін. Він відповідає на потреби у навичках громадянської участі, безпечній волонтерській діяльності, менторстві та лідерському розвитку.

Напрямок № 4.2:

Обмін досвідом на національному та міжнародному рівнях, у тому числі через створення Центрів Експертизи ТЧХУ

Напрямок покликаний систематизувати знання та масштабувати успішні практики через професійні мережі й Центри Експертизи. Він відповідає на потреби у стандартизації, розвитку компетенцій, підвищенні якості послуг і доказовості підходів. Основою діяльності є партнерство в межах Міжнародного Руху ЧХ і ЧП, міжнародна кооперація, навчання та спільні пілотні проекти. ТЧХУ прагне

посилити вплив організації через поширення експертизи і підтримку інновацій на всіх рівнях.

Центр Експертизи ТЧХУ — це платформа знань та інновацій, яка забезпечує розвиток і поширення експертизи ТЧХУ у різних сферах діяльності. Він підтримує організацію у впровадженні ефективних програм, сприяє зміцненню гуманітарної та соціальної політики в Україні та представляє український досвід на міжнародному рівні.

Напрямок № 4.3:

Розбудова мережі партнерства на всіх рівнях для втілення спільної діяльності

Напрямок націлений на формування стійкої екосистеми партнерів — від громад до бізнесу та міжнародних організацій. Він відповідає на потреби у взаємодоповнюваності ресурсів, координації зусиль і довгостроковій сталій співпраці.

ЦІЛЬ № 5:

Побудувати сильне та стійке національне товариство для забезпечення ефективного використання ресурсів та надання високоякісних і доступних послуг

Ціль спрямована на формування сучасної, професійної та фінансово стійкої організації, здатної ефективно виконувати свій гуманітарний мандат в умовах складних і швидкозмінних викликів. Вона поєднує розвиток внутрішніх систем управління, трансформацію корпоративного врядування відповідно до міжнародних стандартів, підсилення фінансової стійкості та стратегічний розвиток місцевих організацій і волонтерської мережі і комерційних підприємств ТЧХУ.

Напрямок № 5.1:**Комплексний розвиток організаційних та операційних систем ТЧХУ**

Напрямок передбачає підвищення ефективності управління, процесів і сервісів усередині організації. Він відповідає на ключові потреби ТЧХУ – стандартизацію процедур, цифровізацію, управління ризиками, контроль якості та розвиток культури безперервного вдосконалення.

Першочергові пріоритети:

- розвиток людських ресурсів;
- розвиток фінансової системи ТЧХУ (включаючи фінансовий контроль, комплаєнс, внутрішній контроль, управління ризиками, фізичну та кібербезпеку, внутрішній та зовнішній аудит);
- розробка та впровадження системи забезпечення як ключової складової безпечної та підзвітної організації
- розвиток системи планування, моніторингу, оцінки та звітності (ПМОЗ / PMER);
- перехід до системного та процесного управління організацією;
- розвиток логістичної системи та закупівель;
- зміцнення бренду та репутації ТЧХУ;
- розвиток фандрейзингу, фінансової стійкості та диверсифікації джерел фінансування.

Напрямок № 5.2:**Розвиток місцевих організацій, волонтерства та молоді ТЧХУ**

Напрямок спрямований на зміцнення місцевих організацій ТЧХУ, їхню спроможність забезпечувати сталі послуги та ефективно реагувати на потреби громад. Він відповідає на виклики, пов'язані з кадровим розвитком, автономністю, залученням волонтерів і молоді, а також забезпеченням фінансової та операційної стабільності на місцях.

Напрямок № 5.3:**Впровадження сучасних практик корпоративного управління в ТЧХУ**

ТЧХУ визначає пріоритетом комплексну трансфор-

мацію корпоративного управління, спрямовану на приведення організаційної моделі, процесів прийняття рішень, підзвітності та контролю у відповідність до найкращих міжнародних стандартів. Мета цього напрямку – забезпечити прозоре, професійне та стратегічно орієнтоване управління, що зміцнює довіру стейкхолдерів і гарантує сталий розвиток організації в довгостроковій перспективі.

Трансформація передбачає:

- удосконалення ролей, функцій і взаємодії органів управління;
- гармонізацію політик, процедур і регламентів відповідно до міжнародних стандартів OECD, ISO та донорських вимог;
- посилення незалежних наглядових, аудиторських, комплаєнс- та антикорупційних функцій;
- впровадження прозорих процесів ухвалення рішень і механізмів управління конфліктами інтересів;
- підвищення рівня підзвітності, якості внутрішнього контролю та управління ризиками;
- розвиток етичного та професійного лідерства на всіх рівнях організації.

Напрямок № 5.4:**Розширення стійкості послуг ТЧХУ через впровадження та підтримку комерційних і прибуткових моделей**

Напрямок спрямований на диверсифікацію джерел фінансування і запровадження соціально та економічно орієнтованих комерційних підходів. Він відповідає на потреби у фінансовій стійкості, масштабуванні успішних сервісів і підвищенні передбачуваності фінансування. ТЧХУ прагне зберігати доступність і якість послуг для населення, водночас зміцнюючи інституційну незалежність. Комерційні напрями є невід'ємною частиною діяльності ТЧХУ.

Комерційні напрями:

1. Центр Комерційних Послуг ТЧХУ;
2. Коледж ТЧХУ;
3. Центр Першої Допомоги ТЧХУ;
4. Клініка/лікарня/аптека ТЧХУ;
5. Менеджмент Активів та Бізнес Ініціатив ТЧХУ;
6. Інноваційне фінансування та фонди ТЧХУ.

2.5. Впровадження програмного підходу в ТЧХУ

Діяльність ТЧХУ тривалий час ґрунтувалася на проектному підході. Це було зумовлено історичним розвитком організації та особливостями донорського фінансування, яке здебільшого надавалося під короткострокові та цільові ініціативи. Завдяки цьому ТЧХУ здобуло значний досвід реалізації різноманітних гуманітарних проектів, що сприяло оперативному реагуванню на потреби населення. Водночас проектний підхід мав обмежені можливості для забезпечення стійких результатів та системного впливу.

Програмний підхід:

- має довгостроковий стратегічний горизонт (3–5+ років);
- спрямований на системні зміни, а не на окремі результати;
- вибудовується навколо людини або громади, надаючи підтримку протягом тривалого періоду часу із врахуванням шляху від поточного стану до бажаного результату;
- об'єднує взаємопов'язані проекти в єдину логіку впливу;
- передбачає залучення фінансування від донорів та партнерів, громад, фандрейзингу та інших джерел.

Перехід від проектного до програмного підходу дозволяє ТЧХУ забезпечити більшу стійкість результатів та системний вплив. На відміну від окремих, короткострокових ініціатив, стратегічні програми забезпечують узгодженість дій, довгострокове планування та гнучке реагування на зміни контексту, що особливо важливо в умовах затяжних криз чи відновлення. Програмний підхід також сприяє посиленню довіри донорів та партнерів, оптимізації ресурсів і створенню інституційної пам'яті, що зміцнює організацію як стабільного і відповідального гравця в гуманітарному секторі, відновленні та розвитку.

Цей розділ визначає, яким чином Організація буде впроваджувати Стратегію ТЧХУ на 2026–2030 роки, контролювати її виконання, відстежувати прогрес за KPI, управляти ризиками та забезпечувати вчасне ухвалення рішень на основі достовірних даних.

3.1. Сценарна основа реалізації Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки та управління ризиками

Реалізація Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки ґрунтується на сценарному підході до аналізу зовнішнього середовища. Для планування діяльності та управління ризиками використано базові сценарії розвитку ситуації в Україні, побудовані на основі політичних, військових, економічних, соціальних та гуманітарних факторів із застосуванням вагової моделі.

Сценарна рамка інтегрується в систему управління ризиками ТЧХУ та слугує основою для:

- формування портфеля програм і пріоритизації ресурсів;

- налаштування системи ризик-моніторингу;
- регулярного перегляду операційних планів й адаптації до змін зовнішнього середовища.

Система управління ризиками також враховує екологічні та соціальні ризики убезпечення, пов'язані з реалізацією програм, включаючи потенційний вплив на довкілля, громади та вразливі групи.

Стратегічний реєстр ризиків є одним із ключових інструментів реалізації Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки.

3.1. Сценарна основа реалізації Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки та управління ризиками

3.2. Архітектура впровадження Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки та система моніторингу

- Управлінська структура впровадження
- Система моніторингу виконання Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки

3.2. Архітектура впровадження Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки та система моніторингу

Ефективне виконання Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки ґрунтується на чіткій управлінській архітектурі, інтегрованій системі моніторингу та прозорих механізмах контролю й коригування. Нижче наведено функціональний поділ ролей і циклів, які забезпечують **ризик-орієнтоване, доказове та адаптивне управління**.

3.2.1. Управлінська структура впровадження

НАЙМЕНУВАННЯ	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
1. Президент і Правління ТЧХУ (Стратегічний Нагляд)	Затверджує щорічні Стратегічні звіти; переглядає та затверджує Стратегічний реєстр ризиків; затверджує зміни до стратегічних ключових індикаторів (KPI); отримує квартальні огляди виконання стратегії.
2. Генеральний директор НК ТЧХУ (Виконавче керівництво)	Забезпечує реалізацію всіх стратегічних цілей; відповідає за досягнення ключових індикаторів (KPI) Стратегії; ініціює управлінські рішення у разі відхилень або зростання ризиків; координує роботу SMT та забезпечує горизонтальну інтеграцію програм.
3. НК ТЧХУ – Виконавче керівництво	Впроваджує всі елементи Стратегії на операційному рівні; забезпечує виконання ключових індикаторів (KPI) та коригувальні дії; готує квартальні огляди прогресу. Веде та оновлює Стратегічний реєстр ризиків, аналізує сценарії розвитку подій; здійснює прогнозування ризиків на основі ключових ризик-індикаторів (KRI) відповідає за узгодженість ризиків із стратегічними цілями та KPI. Проводить моніторинг та верифікацію даних; забезпечує збір та перевірку якості даних за індикаторами у тісній взаємодії з програмними підрозділами; забезпечує аналіз звітності на щоквартальній основі; формує Стратегічний звіт; підтримує Правління і Виконавче керівництво в ухваленні рішень на основі даних.
4. НК ТЧХУ та обласні організації ТЧХУ	Подають квартальні звіти щодо ключових індикаторів та ризиків; здійснюють локальний моніторинг проєктів та інцидентів; впроваджують коригувальні заходи за результатами оцінки ризиків.

3.2.2. Система моніторингу виконання Стратегії ТЧХУ на 2026–2030 роки

Моніторинг здійснюється у трирівневій системі, синхронізованій із міжнародними стандартами:

Рівень моніторингу та термін здійснення	Відповідальні	Суть	Результат
Рівень 1 – операційний моніторинг (щоквартально)	НК ТЧХУ та обласні організації ТЧХУ	• Оперативний моніторинг статусу всіх програм і проєктів • Оновлення ключових індикаторів (KPI) та аналітики • Фіксація інцидентів, відхилень і нових операційних ризиків	Оперативне управління та своєчасне коригування програм
Рівень 2 – стратегічний моніторинг (щопівроку)	Генеральний директор НК ТЧХУ, НК ТЧХУ та обласні організації ТЧХУ	• Піврічний аналіз прогресу по НК ТЧХУ/регіонах • Перевірка достовірності даних перед затвердженням • Підготовка піврічного стратегічного огляду для Правління	Інституційний контроль та коригування курсу Стратегії
Рівень 3 – інституційний моніторинг (щороку)	Правління, Генеральний директор НК ТЧХУ, НК ТЧХУ та обласні організації ТЧХУ	• Ревізія та оновлення стратегічних індикаторів (KPI) • Комплексний перегляд стратегічних ризиків • Сценарний перегляд та оновлення припущень • Підготовка і затвердження Правлінням Національного Стратегічного Звіту	Стратегічна адаптація та перегляд пріоритетів на рік

Стратегія організації є публічним документом, який визначає ключові підходи, принципи та пріоритети діяльності ТЧХУ. Вона покликана забезпечити єдине бачення того, як Організація реалізує свою гуманітарну місію, взаємодіє зі стейкхолдерами та розвивається у середньостроковій перспективі. Стратегія створюється на основі цінностей та гуманітарних принципів, що лежать в основі діяльності Міжнародного Руху ХЧ і ЧП, але з урахуванням потреб українських громад. Документ є відкритим і доступним для широкої аудиторії, адже прозорість – це один із фундаментальних елементів довіри до гуманітарної організації. Він поширюється серед партнерів, донорів, органів влади, громадськості та медіа, забезпечуючи розуміння напрямів розвитку та пріоритетів ТЧХУ.

Стратегія Організації є інструментом, що спрямовує роботу усіх співробітників та волонтерів, допомагає їм діяти узгоджено та ефективно. Вона слугує основним орієнтиром у щоденній діяльності червонохрестівців, які реалізують проекти та підтримують людей у складних життєвих ситуаціях. Наявність чіткої стратегії допомагає уникати розбіжностей, координувати зусилля та формувати єдине розуміння цілей.

Документ містить ключові пріоритети, очікувані результати та механізми досягнення поставлених задач.

Публічність стратегії сприяє ефективній співпраці з партнерами в Україні та за кордоном. Вона демонструє підходи ТЧХУ до відкритості, відповідальності та довгострокової взаємодії у гуманітарній сфері. Стратегія допомагає партнерам краще розуміти цілі, інструменти та формати співпраці, що підсилює спроможність організації реалізовувати масштабні ініціативи.

Стратегія виконує роль навігаційної рамки для організації на усіх рівнях. Вона забезпечує узгодженість підходів, уніфікованість стандартів та сталість розвитку. Документ формує основу для планування, оцінки ефективності, впровадження інновацій та підвищення інституційної спроможності. Він також сприяє кращій координації всіх напрямів діяльності по всій країні.

Таким чином, публічна стратегія Організації є ключовим інструментом, що забезпечує відкритість, довіру, ефективну взаємодію зі стейкхолдерами та сталий розвиток ТЧХУ.

